

โครงการประชุมวิชาการระดับชาติ

“เล่าเรื่องเรื่องเล่า”

จัดโดย

ภาควิชาวรรณคดี ร่วมกับ ฝ่ายวิจัย และ ฝ่ายวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วันจันทร์ที่ 18 กันยายน พุทธศักราช 2560 เวลา 8.30-16.30 น.

ณ ห้องประชุมและแสดงดนตรี ชั้น 2 อาคารจุฬารามณ์พิศาลศิลป์

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน

1. หลักการและเหตุผล

นักวิชาการสรุปว่ามนุษย์เป็นสัตว์ที่เล่าเรื่อง (story-telling animal) ไม่ว่าจะแสดงออกอย่างชัดเจนหรือหนึ่งเงียบ มนุษย์ก็ร่วมกันทำความเข้าใจประสบการณ์ของตนเองผ่านเรื่องเล่าที่สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน ดังนั้น เรื่องเล่าจึงถือเป็นผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมที่สำคัญควบคู่กับอารยธรรมมนุษย์ โดยเปลี่ยนแปลงไปพร้อมกับบริบททางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและวัฒนธรรมของแต่ละชุมชน ชาติ และยุคสมัย

เรื่องเล่าปรากฏในรูปแบบและพื้นที่อันหลากหลาย เป็นต้นว่า หนังสือ อนุทิน ภาพยนตร์ ละครโทรทัศน์ โฆษณา รายการวิทยุ คลิปทางเว็บไซต์ยูทูป ข่าว สถานะและโน้ตในเฟซบุ๊ก หรือแม้แต่เรื่องที่เรอบอกเล่าในชีวิตประจำวัน ความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องเล่ากับประสบการณ์พื้นฐานของมนุษย์จึงนำไปสู่ข้อเสนออีกประการหนึ่งของนักวิชาการที่ว่า มนุษย์เป็นผู้สร้างเรื่องเล่า แต่ในขณะเดียวกัน เรื่องเล่าก็กลับมาสร้างตัวตนของมนุษย์ด้วยเช่นกัน มนุษย์จึงดำรงชีวิตอยู่กับเรื่องเล่า หรือกล่าวให้ชัดกว่านั้นคือ มนุษย์ดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยเรื่องเล่า

ด้วยเหตุที่ว่าเรื่องเล่าโยงใยกับ “ศาสตร์และศิลป์” ที่หลากหลาย การพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับเรื่องเล่าจึงมิได้กระทำในพื้นที่ของวรรณคดีศึกษาเท่านั้น ตัวอย่างที่ชัดเจนคือจุดเปลี่ยนหรือ “หัวเลี้ยว” ในการศึกษาเรื่องเล่า (narrative turn) อันนำไปสู่การปฏิวัติความรู้ในวงการรัฐศาสตร์ มานุษยวิทยา สังคมวิทยา ประวัติศาสตร์ สื่อศึกษา ตลอดจนการถือกำเนิดของสหวิทยาการแขนงใหม่ๆ ที่กำลังเติบโตในวงวิชาการโลก ดังนั้น การศึกษาเรื่องเล่าในมิติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องจึงยังคงมีความสำคัญต่อการสร้างและแสวงหาองค์ความรู้ของ “สหวิทยาการมนุษยศาสตร์” (interdisciplinary humanities) อันเป็นแนวทางสำคัญในการดำเนินงานด้านการเรียนการสอน การวิจัย ตลอดจนการบริการวิชาการของคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากความสำคัญของเรื่องเล่าและการศึกษาเรื่องเล่าที่กล่าวถึงข้างต้น ภาควิชาวรรณคดี ในฐานะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยเรื่องเล่า ร่วมกับฝ่ายวิจัย และฝ่ายวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จึงได้ดำริจัดการประชุมวิชาการระดับชาติ “เล่าเรื่องเรื่องเล่า” ขึ้น เพื่อเป็นพื้นที่ในการนำเสนอผลงานวิจัยใหม่ ๆ ด้านเรื่องเล่าและศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะเปิดพื้นที่ให้แก่ทสนทนาอันหลากหลายด้านการศึกษาเรื่องเล่า เป็นต้นว่า เรื่องเล่ากับมนุษยศาสตร์สิ่งแวดล้อม (environmental humanities) สหวิทยาการแขนงใหม่ที่กำลังอยู่ในกระแสของวงวิชาการนานาชาติ เรื่องเล่าข้ามสื่อ (cross-media narrative) ที่เป็นตัวแสดงสำคัญในบริบทอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ (creative industry) หรือเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (creative economy) ของสังคมยุคปัจจุบัน รวมทั้งการศึกษาเรื่องเล่าข้ามชาติข้ามวัฒนธรรม (transnational/transcultural narrative) ที่เน้นให้เห็นว่าการศึกษาเรื่องเล่าและการศึกษามนุษยศาสตร์นั้นอยู่เหนือดนแดนของชาติ ยิ่งไปกว่านั้น การประชุมวิชาการระดับชาติครั้งนี้ยังมุ่งเฉลิมฉลองและเชิดชูเกียรติเนื่องในโอกาสเกษียณอายุ รองศาสตราจารย์ ดร.สรณัฐ ไตลังคะ ในฐานะอาจารย์และนักวิจัยอาวุโสของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ด้วย

2. วัตถุประสงค์

1) เพื่อเผยแพร่ผลงานวิชาการเรื่องเล่าและศาสตร์ที่เกี่ยวข้องจากวิทยากรผู้เชี่ยวชาญและบุคลากร คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ให้เป็นที่ประจักษ์ต่อชุมชนวิชาการ

2) เพื่อสร้างบูรณาการงานวิจัยของบุคลากรในคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กับการเรียนการสอน การเผยแพร่ผลงานวิจัย/วิชาการ การบริการทางวิชาการแก่สังคม (แบบไม่มีรายได้) และการทำนุบำรุง ศิลปะและวัฒนธรรม

3) เพื่อจัดทำหนังสือรวมบทความจากการประชุมวิชาการ รวบรวมองค์ความรู้เรื่องเรื่องเล่าและศาสตร์ที่เกี่ยวข้องของเผยแพร่แก่ผู้เข้าร่วมโครงการประชุมวิชาการและห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศ

4) เพื่อเฉลิมฉลองให้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร.สรณัฐ ไตลังคะ ในฐานะอาจารย์และนักวิจัยอาวุโสของคณะมนุษยศาสตร์ และของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในวาระเกษียณอายุ และเชิดชูคุณูปการจากผลงานวิจัยและผลงานวิชาการ รองศาสตราจารย์ ดร.สรณัฐ ไตลังคะ ที่มีต่อประชาคมวิชาการในวงกว้าง

5) เพื่อให้ภาควิชาวรรณคดี ฝ้ายวิจัย และฝ้ายวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นที่รู้จักในฐานะองค์กรที่มีบทบาทสำคัญในการศึกษา ค้นคว้า วิจัยและเผยแพร่งานด้านศิลปวัฒนธรรมของชาติและนานาชาติ

3. ผู้รับผิดชอบโครงการ

ที่ปรึกษา:	รักษาการแทนคณบดีคณะมนุษยศาสตร์ รักษาการแทนรองคณบดีฝ้ายวิจัย คณะมนุษยศาสตร์ รักษาการแทนรองคณบดีฝ้ายวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์ หัวหน้าภาควิชาวรรณคดี คณะมนุษยศาสตร์
ผู้รับผิดชอบโครงการ:	อาจารย์ ดร.กฤตยา ณ หนองคาย

4. ผู้เข้าร่วมโครงการ (กลุ่มเป้าหมาย)

นักวิชาการ อาจารย์ นิสิตนักศึกษา และผู้สนใจทั่วไป จำนวน 150 คน

5. กำหนดวัน เวลา และสถานที่จัดโครงการ

วันจันทร์ที่ 18 กันยายน 2560 เวลา 8.30-16.30 น.

ณ ห้องประชุมและแสดงดนตรี ชั้น 2 อาคารจุฬารามณ์พิศาลศิลป์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน

6. ลักษณะกิจกรรม

1. การจัดประชุมวิชาการ
2. การจัดทำและเผยแพร่หนังสือที่พิมพ์เนื่องในการประชุมวิชาการ
3. การออกร้านหนังสือวิชาการ

7. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1) ได้เผยแพร่ผลงานวิชาการด้านเรื่องเล่าและศาสตร์ที่เกี่ยวข้องจากวิทยากรผู้เชี่ยวชาญและบุคลากร คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ให้เป็นที่ประจักษ์ต่อชุมชนวิชาการ

2) เกิดการบูรณาการงานวิจัยของบุคลากรในคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กับการเรียนการสอน การบริการทางวิชาการแก่สังคม (แบบไม่มีรายได้) และการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

3) ได้หนังสือรวมบทความจากการประชุมวิชาการ รวบรวมองค์ความรู้เรื่องเรื่องเล่าและศาสตร์ที่เกี่ยวข้องของเผยแพร่แก่ผู้เข้าร่วมโครงการประชุมวิชาการและห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศ

4) ได้นำเสนอและเชิดชูคุณูปการของอาจารย์และนักวิจัยอาวุโสของคณะมนุษยศาสตร์ และของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ให้เป็นที่ประจักษ์ต่อประชาคมวิชาการ

5) ภาควิชาวรรณคดี ฝ้ายวิจัย และฝ้ายวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นที่รู้จักในฐานะองค์กรที่มีบทบาทสำคัญในการศึกษา ค้นคว้า วิจัยงานด้านศิลปวัฒนธรรมของชาติและนานาชาติ

โครงการประชุมวิชาการระดับชาติ “เล่าเรื่องเล่า”

ภาควิชาวรรณคดี ร่วมกับ ฝ่ายวิจัย และฝ่ายวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วันจันทร์ที่ 18 กันยายน พ.ศ.2560 เวลา 8.30-16.30 น.

ณ ห้องประชุมและแสดงดนตรี ชั้น 2 อาคารจุฬารามณ์พิศาลศิลป์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน

8.30-9.00 น.	ลงทะเบียน
9.00-9.10 น.	พิธีเปิด
9.10-10.35 น.	<p>เรื่องเล่ากับมนุษยศาสตร์สิ่งแวดล้อม</p> <p>การนำเสนอหัวข้อ “เรื่องเล่าสีเขียวในวรรณกรรมไทยร่วมสมัย” รองศาสตราจารย์ ดร.ตรีศิลป์ บุญขจร สมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์</p> <p>การนำเสนอหัวข้อ “นิทานปกากะถั่วในมิตินิเวศวัฒนธรรม” อาจารย์ ดร.กฤตยา ณ หนองคาย ภาควิชาวรรณคดี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์</p>
10.35-10.50 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
10.50-12.15 น.	<p>เรื่องเล่ากับสื่อสมัยใหม่</p> <p>การนำเสนอหัวข้อ “ละครแนวหนุ่มน้อยรักกัน: อุดมการณ์ความรักแบบใหม่ในสังคมประชานิยม” ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธเนศ เวศร์ภาดา คณะมนุษยศาสตร์และประยุกต์ศิลป์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย</p> <p>การนำเสนอหัวข้อ “ความทรงจำเทียม: เรื่องเล่าของ ‘มอม’ ในวัฒนธรรมความทรงจำและวัฒนธรรมสกรีน” รองศาสตราจารย์ นันทนีย์ ประสานนาม ภาควิชาวรรณคดี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์</p>
12.15-13.15 น.	พักรับประทานอาหารกลางวันตามอัธยาศัย
13.15-14.05 น.	<p>เรื่องเล่าข้ามวัฒนธรรม</p> <p>การนำเสนอหัวข้อ “นิราศลอนดอน: เรื่องเล่า ‘อัสตงค์นิยาม’ ที่เป็นปัญหา” อาจารย์ ดร.ธงรบ รื่นบรรเทิง ภาควิชาวรรณคดี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์</p> <p>การนำเสนอหัวข้อ “เล่าเรื่องบ้าน: เรื่องเล่ากับการประกอบสร้างความเป็นไทยในนวนิยายของโสภาค สุวรรณ” อาจารย์ ดร.รัญวรัชญ์ พูลศรี ภาควิชาวรรณคดี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์</p>
14.05-15.05	<p>เรื่องเล่าศึกษา</p> <p>การนำเสนอหัวข้อ “อำนาจของเรื่องเล่า?” รองศาสตราจารย์ชูศักดิ์ ภัทรกุลวณิชย์ สาขาวิชาภาษาและวรรณคดีอังกฤษ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์</p>
15.05-15.20	พักรับประทานอาหารว่าง
15.20-16.30	<p>ปาฐกถาเกียรติยศ “การเดินทางของเรื่องเล่า” รองศาสตราจารย์ ดร.สรณัฐ ไตลังคะ ภาควิชาวรรณคดี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์</p>